

Proletari din toate țările, uniți-vă!

VEAC NOU

Organ al Consiliului General A.R.L.U.S.

ANUL XII NR. 34

Miercuri 22 august 1956

4 PAGINI, 25 BANI

MIKOLA NAGNIBEDA

Baladă dunăreană

Ostașul de bronz stă tăcut pe gorgan,
Iar jos curge Dunărea-n spume.
In viață, ostașul mi-a fost pămintean,
Oleksa Gremucii pe nume.

Și-o nouă legendă-n Balcani s-a născut:
In zori pescărușul se-arată.
Un alb pescăruș ce pe-ostaș l-a văzut
In luptă cu hidra spurcată.

In Dunăre aripa-și udă în zbor,
Văzduhul zburind săgetează
Și vede ostașul din bronz sculptor,
Pe umărul său se așează.

Și zorile curg peste valu-nspumat,
Și scaldă o lotcă bătrână,
Pe bronz, pescărușul stă alb, argintat,
Cu aripi întinse-n lumină.

Și-atuncea cind zorile tainic mijese,
Auzi dac-ascuți o cliptă:
— Prietene drag, de pe Nipru sosesc,
Văzul Ucraina-ți iubită!

Văzul Sevastopolul unde-ai luptat
Și tu-n infanteria marină,
Orașul distrus, azi e mindru-nălțat
Iar munca și cîntul se-mbină!

Apoi și pe mal dunărean m-am oprit
Și-am stat să ascult pe-nserate
Matrozii vorbind de pămîntul-și iubit,
Săvînd ajutorul-de frate!

In portul Galați într-o zi am rămas
S-ascult cum romînii te cîntă.
Cu numele tău botezată un vas,
Păstrînd amintirea ta sfîntă!

Și-atuncea cind stele pe boltă pîlesc
Și ziua lumina și-o țese,
Matrozii în șoaptă pe vas își vorbesc
Cu drag pomenindu-te-adeși!

...Curg zorile-noct peste valu-nspumat
Și scaldă o lotcă bătrînă,
Pe bronz, pescărușul stă alb, argintat,
Cu aripi întinse-n lumină.

In romînește de M. DJENTEMIROV

Glorie vitejilor ostași ai armatei sovietice și ai armatei romine, care, luptînd cot la cot, și-au vărsat sîngele pentru libertatea și independența patriei noastre.

Recunoștința noastră plină de dragoste marelui popor sovietic pentru sprijinul internaționalist acordat în construirea socialismului.

Marea sărbătoare

Există zile care trec neobservate și zile pe care oamenii le așteaptă cu nerăbdare. Trecind încă pe la începutul lui august prin Piața Stalin, turistului străin i se va fi părut poate curios că muncitorii pregăteau încă de pe atunci tribuna pentru ziua de 23 August. Dar ei își va fi amintit că de la primul pas făcut pe pămîntul țării noastre, această dată a însoțit toate explicațiile, a lăsat ca punct de reper pentru toate cunoștințele capătate despre România. „Înainte de 23 August 1944 România era considerată drept o țară „eminamente agrară” — acum fabricăm tractoare, autocamioane, utilaj petrolier”. „Înainte de 23 August 1944 dețineam recordul analfabetismului în Europa — acum în numeroase sate funcționează școli medii”. „Înainte de 23 August 1944 aici era un cîmp cu bălării — acum priviți cartierul muncitoresc, școala, stadionul”. „Înainte de 23 August 1944, Lu.și Știrăni nu era decît un simplu zidar — acum a absolvit un institut superior, e inginer”.

Muncitorul pe schelă, absorbînd de munca sa, nu-și dă întotdeauna seama de proporțiile edificiului pe care îl înalță. De aceea, sînt binevenite clipele în care putem arăta altora ceea ce construim — asta e de multe ori și pentru noi înșine prilej de umire. De aceea e bine ca în zilele de sărbătoare să primim în jur și să facem bilanțul roadei muncii noastre. Ele sînt cuprinse în Directivele celui de-al 11-lea Congres al Partidului Muncitoresc Român, care a avut loc la sfîrșitul anului trecut; ele au devenit cifre de plan pentru fiecare om al muncii.

Am intrat în începutul acestui an în cel de-al doilea cincinal cu hotărîrea să punem în funcțiune pînă în 1960 trei furnale cu o capacitate de 1850 mc. N-au trecut decît opt luni din primul an al cincinalului și un furnal de 700 mc a și intrat în funcțiune la Hunedoara.

Anul acesta, ca și în alți ani, la 23 August vom înscrie pe placarde și pe primele pagini ale ziarelor cifre care ne umplu inimile de mîndrie. Pînă în 1960 puterea electrică instalată va spori cu încă 700.000 de kW. Numai marea hidrocentrală de la Bîcaz, care va fi terminată pînă atunci, va da 110.000 kW. La sfîrșitul celui de al doilea cincinal vom scoate din adîncul pămîntului ce două ori mai mult cărbune decît în 1955. Vom spori producția de țîței și de metale neferoase, și vom produce 30.000 de camioane anual. Sînt cifre grătore, care nu au nevoie de comentarii!

Strîns legată de dezvoltarea industriei se va dezvolta agricultura — care va asigura belșug de bucate pe mesele harnicilor noștri muncitori. Încă în anul acesta, suprafața însămînțată a fost mai mare ca anul trecut, iar conform Directivei Congresului Partidului, în 1960 vor fi însămînțate 10.500.000 ha. Belșugul de grîne nu poate fi obținut însă decît numai prin muncă înrădăcită pe nesfîrșitul ogoarelor eliberate de hatură. La chemarea partidului, din ce în ce mai multe familii de țărani muncitori își îndreaptă pașii către gospodăria colectivă, punînd temelii vieții noi, îmbelșugate, așa cum au visat-o generații întregi de străbuni.

Pași însemnați s-au realizat și în ceea ce privește ridicarea nivelului de trai material și cultural al oamenilor muncii, a crescut cu 25% salariul real al muncitorilor, au crescut veniturile țărănilor.

Trecerea de la anul luptelor pentru libertate la cel al muncii pașnice este marcată în istoria noastră de ziua de 23 August 1944. Sărbătorind acum a 12-a aniversare a acestei zile, noi ne aducem aminte de toate: și de manifestele scrise cu sînge de luptători ilegali și de emoția care ne cuprinde ascultînd vocea gravă dar pînă de o forță molipsitoare a crainicului de la radio Moscova, și de victoriile de la Stalingrad sau Kursk. Nu vor putea fi uitate nici îmbrățișările din seara în care mama a năvălit în casă cu ochii înlăcrimați de bucurie: „Copii, e pace! E pace cu Sovietele!”.

Am răsuflat atunci ușurați nu numai pentru că se terminase războiul, nu numai pentru că se sfîrșeau nopțile de groază ale bombardamentului, nu numai pentru că ne puteam apuca cu sete de reconstrucția țării, ci și pentru că simțeam că sîntem pentru prima oară liberi. Am primit pe ostașii sovietici cu bucuria celor ce luptînd pentru libertate, preface ziua cuceririi acestora în cea mai mare sărbătoare.

La noi anii se scurg repede și lată că acum, privînd înapoi, putem spune: bucuria și nădejdea lui 1944 au fost cu totul îndreptățite.

Bucurîndu-ne de casa cea nouă și de plînea proaspătă de pe masă, de scrisoarea primită de la cei dragi plecați la odihnă, sau de noul furnal ce dă fontă la Hunedoara, de ochii limpezi ai copiilor și de recolta pe care o strîngem, nu putem să nu ne gîndim la prieteni, la cei care ne-au ajutat să simțim prima oară dulceața și frumusețea vieții. Ridicînd paharul în ziua mării sărbători, noi închinăm în cinstea omului sovietic care a împărțit plînea sa cu copiii Moldovei infometate; noi amintim de ostașul sovietic care a astupat cu trupul său calea unui tanc pentru ca ostașul român să-și poată cruți drum liber spre pozițiile hitleriştilor care îi cotropiseră țara; sorbind din vinul rubiniu ne gîndim la inginerul din Leningrad pe care l-au prins zorile lucind la proiectul uzinei ce urma să se construiască în Moldova; toastînd pentru oamenii sovietici, ne aducem aminte de colhoznicul de lângă Moscova care, sopeînd pe un ogor al Bărăganului, n-a pregătit să-și suflece minciile și să se apuce de muncă pentru a ne învăța o nouă și rodnică metodă de lucru.

Au trecut 12 ani de cînd mergem pe același drum împreună, cum spune poetul: „Lîngă umărul puternic ce-î simțim la umăr”. Și nu există victorie care să nu-și aibă izvorul în această prietenie, nu există bucurie aia

(continuare în pag. IV-a)

Mărturie a frățeștii prietenii

MARIN MIHALACHE
director general adjunct
în Ministerul Culturii

Dacă omul e sortit din naștere — cum se spune în popor — să i se întîmpine toate prin cîte trece, apoi eu, unul, nu pot decît să fiu recunoscător urșitei mele: mi-a fost dat să iau parte la un mare act istoric. Am însoțit la Moscova delegația guvernamentală romînă care a semnat, în marea Palat al Kremlinului, actul de preluare a tezaurului de valori artistice și istorice, restituite țării noastre prin gestul de frățească prietenie al guvernului sovietic.

Impresună cu alți romîni, zile în sir, am lucrat în muzeul din Kremlin, ajutat de specialiștii sovietici. Cu o emoție greu de exprimat, m-am înființat cu toate cele peste 30.000 de obiecte care mi-au trecut prin mîini, de dimineața pînă seara tîrziu, tot timpul cît a durat munca de verificare a scriptelor tezaurului, alit de minuțios pregătite de către specialiștii sovietici.

Pentru cel ce citește aceste rînduri, cifra de mai sus este fără îndoială impresionantă prin ea însăși. Alînd-o, oricine își poate da cred seama de imensa bogăție a tezaurului. Dar să simți în propria ta mînă, obiect cu obiect, cu totul altceva. Totul capătă alte proporții, se amplifică pînă la adevăratele dimensiuni și astăzi, după ce am avut prilejul să facer prieten

(continuare în pag. IV-a)

N-au fost zadarnice jertfele!

Nu de mult am avut fericierea să vizitez minunata dumneavoastră țară și să mă conving personal de prietenia, ospitalitatea, dragostea de muncă și perseverența poporului ei în construirea unei vieți noi, ferice. Amintirea înfîlîrilor cu poporul român imi încălzeste mereu inima, iar astăzi, în preajma marilor sărbători naționale a Romîniei, această parcă revine în minte-mi cu o deosebită prospețime.

Cum să nu se umple de bucurie inima mea de mamă a unor copii care și-au dăruit viața lor înădră pentru fericierea patriei, a omenirii, văzînd marile succese pe care le obține poporul din țara vecină și prietenă. Nu, n-au fost zadarnice jertfele ostașilor sovietici care și-au vărsat sîngele în numele e-

liberării lumii de sub puterea întinericului și a violenței! N-au fost zadarnice nici jertfele celor mai buni fii și fiice ale poporului român în lupta pentru libertatea și independența patriei. Mărturie acestui lucru stau Republica Populară Romînă, poporul ei harnic și talentat, jericia ei generoasă tinădră care se ridică.

Cu prilejul sărbătorii naționale a poporului român — aniversarea eliberării țării de sub jugul fascist de către Armata Sovietică — trimiș un fierbinte salut și cele mai bune urări poporului frate român, și urez tinărutului său schimb de mine multă fericie, succese în muncă și învîdătură, — pentru binele, înflorirea și întădirea minunatei sale patrii.

L. KOSMODEMIANSKAIA

Salut prietenilor romîni

Sînt foarte bucurată să mi se ofere prilejul ca, în numele oamenilor de artă din Moscova, să transmit poporului român salutul nostru cel mai prietenesc, cel mai cordial.

În această zi de sărbătoare — glorioasă aniversare a eliberării Romîniei de sub jugul fascist — doresc să urez fericie și succese continue oamenilor muncii din orașele și satele Romîniei, locuitorilor Bucureștilor.

De curînd, am avut prilejul să vizitez acest frumos oraș, străzile largi, aleile de trandafiri, numeroasele monumente și parcuri umbroase, clădirea cu multe etaje a Casei Științei, micile vile pitite în verdețea grădinilor. O vie amintire mi-au lăsat înfîlîrile cu oamenii: cu artiștii alături de care am dat spectacole pe scena Teatrului de Operă și Balet din București, cu spectatori — muncitori și muncitoare din uzinele și fabricile Capitalei, reprezentanți ai intelectualității romînești.

Mulți dintre aceștia au obținut acum, de bună seamă, noi succese în fabrici sau în laboratoare, unii au interpretat cu succes un nou rol pe scenă, iar alții au scris noi cărți despre viața și oamenii țării lor. E posibil ca acea față cu ochii negri care mi-a oferit la ultimul spectacol cu „Macul roșu” un minunat buchet de flori parfumate, să fi terminat școala și să fi pășit și dinsă în viața luminoasă de azi a poporului român. Știu și red că orice profesie și-ar alege, ea va deveni o cetăcană demnă de patria ei, o constructoare a vieții libere, frumoase!

Urez din toată inima talentatului popor român succese continue în opera nobilă de slujire a înaltei idealuri de pace, adevăr și fericie a oamenilor.

OLGA LEPESINSKAIA
artista a poporului din U.R.S.S.

Sînt fericit că am putut cunoaște poporul vostru minunat

Mă reîntorc la Moscova despărindu-mă cu părere de rău de prietenii dragi pe care i-am găsit în Romînia, de această țară minunată a cărei frumusețe eu, ca artist aș fi urut atât de mult să le pictez.

Nădăjduiesc că această este doar a primă

întîlnire, după care vor urma altele, ce-mi vor da posibilitatea de a cunoaște mai îndeaproape, mai temeinic poporul acesta bun, talentat și harnic, care sub conducerea partidului construiește un viitor fericit țării sale — Romînia democrației populare.

Sînt recunoscător redacției că mi-a oferit posibilitatea să fericit din toată inima pe artiștii săi cu prilejul zilei de 23 August — sărbătoarea națională a poporului român — și să le urez fericie, noi succese în munca lor creatoare.

E. KIBRIK
pictor.

Tineretului Romîniei noi

Oamenii sovietici sînt legați printr-o strînsă prietenie de poporul frate român ca și de toate popoarele din țările de democrație populară. Tineretul muncitor din Republica Sovietică Moldovenească năzuiește spre o dezvoltare cît mai strînsă a acestei prietenii.

Cu prilejul sărbătorii naționale a Romîniei — aniversarea eliberării țării de sub jugul fascist — tineretul din R.S.S. Moldovenească salută și fericită din toată inima pe tinerii muncitori, țărani, studenți și elevi romîni.

Trăiască și înflorească în vecl prietenia dintre popoarele Uniunii Sovietice și Republicii Populare Romine.

DMITRI KORNOVAN,
secretar al Comitetului Central al
Comsomolului din
R.S.S. Moldovenească

Un militant al prieteniei cu Uniunea Sovietică

de RADU POPESCU

Acum noișprezece ani, într-o zi de august luminos, doborâturi și abstracții arie, a murit Alexandru Sahia. A închis ochii atunci unul din primii scriitori comunisti ai țării noastre, scriitorul care a scris prima carte românească despre Uniunea Sovietică, prima pagină în istoria contemporană a apropierei celor două culturi ale căror destine, nu peste prea mulți ani, aveau să se împletească atât de strâns în istoria ultimului deceniu care a precedat intrarea, pe scara de servicii, a României burghezo-fasciste în coaliția hitleristă antisovietică, — numele lui Sahia e plin de rezonanțe multiple și nobile, iar chipul lui se arată cu totul deosebit, prin forță și gingașie, prin patetism și simplitate, prin talent, gândire și energie, prin pasiune luptătoare, suferință și sacrificiu. Activitatea lui, nu încă suficient de cunoscută, s-a desfășurat pe o mulțime de planuri, de la lupta clandestină de masă până la controversa teoretică, de la agitația politică până la creația artistică. Manifestările lui poartă, desigur, pecetea intelectualității — căci era un intelectual de mare înălțime, prin cultură, prin vocație teoretică, prin elan umanist, și — artă — căci era scriitor până în strălucitul sufletului. Dar era un intelectual și un artist comunist, astfel că toată intelectualitatea și forța sa artistică poartă mai presus de orice pecetea acțiunii revoluționare, a învătării partidului al cărui entuziast și credincios soldat a fost. În concepția lui despre misiunea artistului și intelectualului, adevărată față de Uniunea Sovietică, de gîndirea, cultura și arta sovietică, constituie un punct central, o impulsivă decisivă.

Ca revoluționar, ca luptător în deșănțatul de avangardă al clasei muncitoare, Sahia a lăsat și a admirat Uniunea Sovietică și a crezut în ea. Ca intelectual, el a căutat să știe cât mai mult despre prima țară socialistă din istorie, despre patria revoluțiilor proletare, pentru a da convingerilor sale o puternică bază teoretică și informativă, iar ca artist, a urmărit cu sete, cu pasiune, să-și facă o imagine cât mai concretă, cât mai sensibilă, cât mai directă posibil deși de la distanță, despre această mare realitate istorică și umană în momentul și în condițiile în care a intrat în viața lui. Sahia a căutat să cunoască Uniunea Sovietică, să înțeleagă și să simtă multilateral și profundă a Uniunii Sovietice, constituia un deziderat îndrăzneț, pare aproape o imposibilitate, un vis.

Uniunea Sovietică era mai departe de noi decât o planetă. Țara aceasta, despărțită de noișprezece ani de la război, a rămas un fluviu modest, pămînturile ei, vecine și asemănătoare celor noastre, din totdeauna oamenii ei, prietenii, familiarii și amestecați cu noișprezece ani, totul pare pierdut undeva, la distanțe incalculabile. În spațiul intersideral. Famosul „cordon sanitar” de la Răsărit, expresie a urii și a fricii burgheziei mondiale în fața socialismului, ridicase un zid invizibil, impalpabil, între cele două lumi, zid de minciună, de teroare, de apăsare, zid de baionete, de fortificații, de spioni, de poliție. O naivitate, desigur. O prostie, fără îndoială. Dar ce naivitate crinca, ce prostie ucigașă! Strutul burghez își îngropa capul într-un pămînt îmbibat de sînge, iar singele are al celor care aruncă o privire de dragoste, sau măcar de curiozitate, spre statul muncitorilor și țărănilor.

Nu exista nimic. Dincoace de zid, începea pustiu. Nici o carte, nici o revistă, nici un ziar, nici un film. Nici o comunicare directă, nici o știre, nici o telegramă. Neant. În schimb, vrafuri, teacuri, lavine, muni de maculatură stupidă, și rea, calomnioasă cum se fabrică și azi în altele țări ale Occidentului. Jean Paul Sartre nu scrisese încă „Nekrasov”, dar individul, complicit și procedeele lui înfloreau pe meleagurile noastre în vegetații imense. Cum, cum să a-și lungi să pătrunzi alina împotștură, cum să-ți croiești un drum spre adevăr, înainte de a fi falsificat, sau înțimidat, de atâtea pericole și ispite? E bine ca tineretul de azi, literalmente scaldat într-o ambianță de cultură liberă și superioară, solicitat pe toate căile să-și îmbogățească cunoștințele, să-și călească și să-și rafineze spiritul prin contactul cu acest vișu monumental de cultură în schimbul unui efort foarte modest, — e bine ca tineretul de azi să știe că acum douăzeci de ani, cea mai mică încercare de a cunoaște literatura, arta, gîndirea sovietică, era, în primul rînd, nu un firesc act de curiozitate și probitate intelectuală, nu un act de cultură, ci un act de eroism: eroism al conștiinței morale — a înfrunții pericolele nenumerate care pîneau pe culezătorul ce pornea la descoperirea universului cultural sovietic, eroism al voinței — a înfrunții și a împlini singur, fără nici un ajutor, neantul mijloacelor de informare. De acest eroism, pe care Partidul Comunist îl găsea străduia să-l însușe cât mai multora, printre intelectualii s-au dovedit capabili destul de puțini. Printre acești eroi, Sahia a fost, în generația lui, cel dintîi.

mană pentru a-l citi pe... sovietici. Forța și organizația proletariului german, cu un partid comunist foarte puternic, făceau ca în țara germană să existe cele mai bune traduceri din literatura sovietică. Astfel că, Sahia care citise pe Tolstoi și pe Dostoievski în românește (în mizerabilele, din punct de vedere grafic și tipografic, traduceri-fasciole de la „Sarmis” și „Heriz”), care citise pe Goethe și pe Heine în franceză, a citit și pe Lenin și pe Maiaovski în nemțește. Pe Solohov și pe Leonov l-a citit în franceză. Toată opera lui Gorki din faza sovietică a citit-o de asemenea în nemțește. Primele cărți sovietice despre planurile cincinale le-am văzut în ediții franceze, în mîna lui, adnotate, subliniate cu creion și cerneală, cu scurte comentarii pe margine, așa cum arată toate cărțile care se citesc cu sete, care se învață, care nu se uită niciodată. Avea o extraordinară capacitate de asimilare, înșănăcit, apoi cultivată de el însuși în anii de școală, de lecturi neînțelese, și mai înțeles, de luptă; cînd însă era vorba de Uniunea Sovietică, această capacitate parcă se dubla, atît era de arzătoare curiozitatea și dragostea lui revoluționară pentru realizările de toate felurile din țara socialistă.

Dorința aceasta, leroarea aceasta, dezvoltată în el un fel de instinct, de fier, ca al celor țărani descriși de Sadoveanu care simt unde e apă sub pămînt și indică locul fîntînii: așa simțea Sahia unde se poate găsi o carte rarisimă în România, carte sovietică, sau carte despre Uniunea Sovietică, și cînd o mîroșea, nimic nu-l putea opri. Nu rareori a luat trenul (permisul lui de gazetar l-a fost de mare folos în țara noastră), și a călătorit din țară în țară, și a cumpărat și imprumutat, sau la cînt pe loc, sub paza proprietarilor bănuilor, într-un timp record, un volum cînt știe cum ajuns în acele mîini și în acel ungher. Pentru că mult din aceste texte, intrate în țară cu foarte mare greutate, trebuiau citite cât mai repede. Sahia citea noaptea, citea la redacție, citea în oraș, clipă liberă pe care o avea (și puținii oameni aveau atît de puține clipe libere ca el), în tramvai, la masă, chiar pe străda uncoi, în mers, deora ce o uteală umitoare, și reținea tot: avea geniul lecturii rapide și temerice, unul din secretele erudiției, cam așa cum îl avea N. Iorga. Cîteva din cărțile întregi sînt în picioare în fața unui stand de librărie, și a cînt astfel multe cărți pe care buzunetul lui proletar nu-l îngăduia să le achiziționeze.

Cu astfel de eforturi, nu rareori dramatice, totdeauna istovitoare, și cu un uităm, totdeauna periculoasă, dar puțini oameni au fost creșterea pe care la o perchezie brutală și întempestivă, s-a găsit pe un raft, în camera, un volum de Marx), Sahia deveni un scurt timp unul din cei mai buni cunoscători ai realizărilor sovietice, mai ales ai literaturii sovietice. În cînt a fost pe atunci în țara noastră. El însuși era nemulțumit, și tot cînt autorii sovietici sau cărți despre Uniunea Sovietică. În marile limbi ale Occidentului (începuse să învețe englezește și italianește în același scop), vroia mai mult, visa. Visa traduceri în limba noastră, traduceri multe, traduceri bune, complete, științifice. Visa, cu un cuvînt, Cartea Rusă de azi, cu opere complete, colecțiile sistematice, cu traduceri la zi, cit mai promote ale operelor nenumerate ce apar zi cu zi în Uniunea Sovietică. Și mai visa ceva, ceva care în condițiile de atunci, nu era mai puțin dificil, mai puțin îndrăzneț: să cunoască el însuși limba rusă, să citească în original pe scriitorii pe care începea să-și cunoască binisor în traducere, să se adare direct la sursă.

Sahia visa mult, a fost unul din cei mai mari, mai neobiștiți visători ai generației lui, al timpului lui. Dar visele lui nu erau niciodată din categoria nebuloasă și sterilă a irealității, a contemplației gratuite, a opiumului interior, practic atît de mult de mult de intelectualii dezorientați, chiar dezaxați, ai acelei epoci. Visul lui avea todeauna un temei în realitate, fie ea și foarte îndepărtată, foarte viitoare și era todeauna un simbol spre faptă. Visa o țară socialistă, o țară a muncitorilor și țărănilor și ca o consecință directă, acționa ca revoluționar, ca comunist militant și acționînd astfel el știa că își realizează visul, că îl transmite în ordinea rolului, chiar dacă (și tocmai așa a vrut crucial în destin), el nu avea să ajungă să vadă cu ochii lui ceea țară visată. La fel a procedat și în dragostea, în setea lui de cultură sovietică.

În primul rînd, a devenit animatorul traducătorilor autorilor sovietici în românește. Fieșce că posibilitățile erau foarte mici. Dar oriunde a activat, ca gazetar și ca scriitor, a căutat să publice informativ și texte din literatura sovietică. Datorită lui, ca redactor al paginii literare a Faclui, au apărut încă în 1932, în acea gazetă, excelente portrete literare ale lui Gorki, Ehrenburg și Leonid Leonov, cu date exacte, cu bibliografii aproape complete, ca caracterizări pline de adevăr. În aceeași pagină, el a făcut să apară, în bune traduceri, și scurte fragmente din operele acestor scriitori, al căror nume, excepțional pe al lui Gorki, era todeauna necunoscut pe la noi. Cine va răsoli colecția acelei reviste, va găsi acolo un articol al lui Sahia scris cu ocazia sărbătoririi lui Maxim Gorki pentru împlinirea vârstei de 60 ani. La această mare sărbătoare a literaturii progresiste a lumii întregi, glasul lui Sahia a fost singurul glas românesc, și salutul adresat de el, genialului scriitor sovietic a salvat, putem spune, onoarea intelectualității române, altfel cu totul abedată de la adevăratele evenimente ale literaturii noi. Mai tîrziu, ca redactor al nouă-

TITINA CALUGARU „Prietenia romino-sovietică”

De douăzeci și trei de ani începe, Nicolae Petrescu ieșea din casă în fiecare dimineață exact la ora șase, făcînd același lucru cu regularitate matematică. Dădea mai înții colțul străzii, trecea pe lângă foșorul de foc împiedindu-se de pavajul sîrlicat, apoi ocolea pîrculețul cartierului, în care creștea pudurele de platan amenic la incrușcarea cu strada ce ducea spre uzină. Nicolae își ridică puțin palăria salutînd pe circumsor Soiron care-și deschidea tocmă a-tunci obloanele circiului, pe urmă-l întinea pe lăcășul Costică Tihan, un bătrîn liniștit și bolnavicios, care purta și în toții verii pantalonii negri de postav și își înfășura gîtul într-un fular gros. Îi dădea bună ziua, iar peste cincisprezece minute își așăa numărul pe tabel, alături de al lui Costică Tihan și ale celorlalți muncitori, după care își lua locul în atelier.

Așa se întimpla de douăzeci și trei de ani. Bîtînd în fiecare dimineață același drum spre uzină, Nicolae stădise toate particularitățile străzii: cunoștea fiecare piatră din pavaj, așele, chioșcurile, dughenele, precum și pe toți paznicii, cizmarii și negustorii. Acest drum, obișnuit și monoton în aparență, avea însă frumusețea și atracțiile lui. Lui Nicolae îi plăcea viața această asemă.

Dacă-ai să-ți cunoști temeinic meseria și ai să execuți buce bune, ai să ai întodeauna asigurată o bucată de pîine — își povăuia fiul Nicolae Petrescu. Aceasta era oriunde sîntă și vechii lui, pe care n-o căleșea niciodată. Niciodată, cu o singură excepție.

Aceasta se întimplase pe vremea cînd România era încă înrobîtă de fasciștii germani, iar departe, în răsarit, bîntuia războiul.

De douăzeci și trei de ani începe, Nicolae Petrescu ieșea din casă în fiecare dimineață exact la ora șase, făcînd același lucru cu regularitate matematică. Dădea mai înții colțul străzii, trecea pe lângă foșorul de foc împiedindu-se de pavajul sîrlicat, apoi ocolea pîrculețul cartierului, în care creștea pudurele de platan amenic la incrușcarea cu strada ce ducea spre uzină. Nicolae își ridică puțin palăria salutînd pe circumsor Soiron care-și deschidea tocmă a-tunci obloanele circiului, pe urmă-l întinea pe lăcășul Costică Tihan, un bătrîn liniștit și bolnavicios, care purta și în toții verii pantalonii negri de postav și își înfășura gîtul într-un fular gros. Îi dădea bună ziua, iar peste cincisprezece minute își așăa numărul pe tabel, alături de al lui Costică Tihan și ale celorlalți muncitori, după care își lua locul în atelier.

Așa se întimpla de douăzeci și trei de ani. Bîtînd în fiecare dimineață același drum spre uzină, Nicolae stădise toate particularitățile străzii: cunoștea fiecare piatră din pavaj, așele, chioșcurile, dughenele, precum și pe toți paznicii, cizmarii și negustorii. Acest drum, obișnuit și monoton în aparență, avea însă frumusețea și atracțiile lui. Lui Nicolae îi plăcea viața această asemă.

Dacă-ai să-ți cunoști temeinic meseria și ai să execuți buce bune, ai să ai întodeauna asigurată o bucată de pîine — își povăuia fiul Nicolae Petrescu. Aceasta era oriunde sîntă și vechii lui, pe care n-o căleșea niciodată. Niciodată, cu o singură excepție.

Aceasta se întimplase pe vremea cînd România era încă înrobîtă de fasciștii germani, iar departe, în răsarit, bîntuia războiul.

BORIS SLUŢKI Răsărit de soare

Voioși prieten — trei tanchiști de front
Dormeau adinc în tinda unui han, —
Le așternuse-n satul de sub munte
Un pat ca neaua, fata de lăsan.
Dormeau adinc, cu brațele lăsate,
Și pașnic stridea în visul lor!
De pe pereți lăoane afumate
Și candelă străveche din pridvor
Parcă voiau ghici din mii de fapte,
Cum zărilor noi legi le dăruiesc,
Pe tancul lor, aduse peste noapte
În satul ars din plaiul românesc.
Vuiiau pe-afară vinturi dobitoare
Și fremătau poenele cu flori,
Alai de fete-n horă pe priapoare
Păreau copacii-n noaptea foșnitori.

Și poposeau atîca păsărele
Să tot privească, parcă, de la geam,
Cum dorm adinc scaldăți de calde stelu
Cei trei tanchiști în tinda-acelui han!
Cum de cu zorl trezită, grijulie
De îmbucate ceva te tot gătea
O bătrînă albă, colilie,
Cum geana ei într-una lăcrimă
Și se năștea din zări impurpate

De după munți cu stine și clobani
Un răsărit, cum n-a mai fost prin sate!
Dar asta-nu-i trecea pe veterani
Ei mă dormeau — cu lăcote, o mie
Pe ochii lor! Adinc ca niște prunci!
Umbrase-aripl săltau prin bagdadie
Și îi pîrtau în vise peste lună,
Mi-o aminti meru de-acele zile,
De hanu-aceia vechi, de neuitat,
Unde moșnegi cu strătele umile
Și mii țărânci în zori ne-au așteptat!
Unde venișă-n cîrduri-hăt! — din zare
Să ne privească-n ochi, surzitor,
Din sate zeci să-ntrebe fiecare
Despre pămînt și vîltor!

Țărani flămînzii, desușii, întreg poporul
Din casele pierdute pe sub pruni,
Veniră să ne ceară ajutorul,
Șa strîngă mîna Marii Uniuni!
Iar soarele din zări înmucate,
Prelins pe urma tancului prin sat,
Parcă spunea, ca pentru libertate
Urații noștri-ojele i-au turnate.

...Din Răsărit noi zorl bîrtoare
Își revărsau lumina peste zare!
In românește de MIHAIL COSMA

O nouă piesă de M. Sebastian pe scena M.H.A.T.-ului

După ce piesa „Ultima oră” de Mihail Sebastian a cucerit pe scena Teatrului de Satiră din Moscova simpatii și aprecierea publicului sovietic, iată că o altă piesă a dramaturgului român urmează să fie pusă în scenă, de data aceasta la Teatrul Academic de Artă „M. Gorki”. Vestitul teatru moscovit a inclus în repertoriul său din actuala stagiune piesa „Stăruia fără nume”, a cărei traducere în limba rusă a fost prezentată de revista „Teatru” în numărul său pe iulie.

Intr-o notă informativă intitulată: „Din partea redacției”, „Teatru” face o scurtă prezentare a vieții și operei lui Mihail Sebastian. Revista elogiază atît măiestria dramaturgului român, cît și orientarea progresistă a lucrărilor sale. Intr-o perioadă de contradicții sociale — scrie articolul, Sebastian a luat parte la drama trăită de cei mai buni reprezentanți ai intelectualității care rătăceau în căutarea adevărului, a unei căi juste. Dramaturgul și-a dat seama limpede de monstruoza realitate socială ale timpului său, a simțit din plin răul pe care-l aducea forța grosolană a burgheziei frumuseții, fericii, adevărului și a știut să descopere bogăția sufletească, jertfita de sine, setea de viață demnă care caracterizează pe „oamenii mici” al căror cîntăreț a devenit.

O sută de spectacole cu opera „Bogdan Hmelnițki”

Opera „Bogdan Hmelnițki” a compozitorului K. Dankevici, a cărei premieră a avut loc pe scena Teatrului de Operă și balet „S. Șevcenko” din Kiev, este un vast tablou muzical care prezintă viața și lupta poporului ucrainean pentru libertate, pentru reunire și prietenie veșnică cu poporul rus. Cule o sută de spectacole date cu această operă pe scenele teatrelor din Odesa, Harkov, Lvov, Tbilisi și alte brațe ale Uniunii Sovietice, sint o marturie a succesului muzical și de care această creație muzicală se bucură în rîndurile spectatorilor.

Opera „Bogdan Hmelnițki” a trezit interes și în alte țări ale lumii. La Kiev sosses din diferite țări scrisori cu rugămintea de a se trimite partitura operii.

In cinstea aniversării lui Ivan Franko

Studioul de filme de popularizare științifică din Kiev a terminat turnarea unui nou film în color, „Ivan Franko”, realizat după un scenariu scris de L. Smileanski.

Despre lucrurile pe care le îndrăgit și unde a trăit Ivan Franko, despre activitatea culturală desfășurată de scriitor în Ucraina, a fost turnat încă un film de scurt metraj la Studioul Ucrainean de filme documentare.

În vederea sărbătoririi centenarului marelui scriitor, cinema-teatrul ucrainean a pregăt și alte filme documentare.

Cartea ucraineană în China

În ultimii ani au fost traduse în limba chineză numeroase romane, povestiri, versuri și piese ale scriitorilor ucraineni, printre care, — pe sepe lui Aleksandr Kornciuc: „În stepele Ucrainei”, „Makar Dubrava”, „Frontul” și, a. și cărțile lui Oles Gonciar, „Stegarii” și „Praga de aur”. Dintre lucrările lui Vadim Sobko a fost tradusă „Flacăra albă” și a. Au apărut și câteva ediții din romanele Vandeii Vasilevskia, „Cucubeul” și „Pămînt înrobît”, precum și din romanul lui Viktor Nekrasov „În tranșeele Stalingradului”. În revistele și gazetele literare au fost publicate versurile lui P. Tičina, M. Balan; de asemenea s-a tipărit o culegere de versuri ale lui Maksim Rișki precum și două cărți cu reportaje de A. Vîrnika și L. Kizi despre viața industrială, colhoznică și culturală a Ucrainei. În China este urmată cu interes și literatura științifică și tehnică apărută în Ucraina. Din aceste domenii a fost tradusă lucrarea „Piese de mașini” de prof. V. Dobrovski, și altele.

„Inostrannaia Literatura” despre citeva noi lucrări literare românești

În numărul din Iulie, revista „Inostrannaia Literatura” anunță apariția unor noi lucrări literare în România. Revista se referă la culegerea „Oameni și gînduri din veacul meu” de Gala Galaction, la romanul „Ultimul asalt” de Aurel Mihalce și la culegerea de povestiri „Frajii Hujulea” de Alecu Ivan Ghilă.

După șcurte informări asupra

Stăpînul republicii

Războiul se încheie. Eliberat din închisoare de către Armata Sovietică, Nicolae se înapoe la uzină; acum era comunist. Pleca de acasă, ca de obicei, exact la ora șase. Pomea la lucru străbătînd aceleași străzi cunoscute. Intr-o bună zi, pavajul de bolșovani fu acoperit cu asfalt lucitor. Era așa de plăcut la mers, încît Nicolae parcurse de două ori panglica netedă, lăcșoasă ca oglinda. Gînduri în pîrculeț, apărură cițva grădinar. După o săptămîna, flori multicolore împetrușau gazonul verde, iar peste o lună, pe crisma lui Sofrone, Nicolae văzu o firmă nouă. Se deschisese o cantină.

Nicolae zîmbea ori de cite ori vedea asemenea schimbări și în suflet îi creștea bucuria pentru orașul care renăștea. Însă viața este furtivă în așa fel, încît omul nu poate fi mereu liniștit. De la o vreme, Nicolae Petrescu începu să se gîndească tot mai mult la uzina lui. „De ce să fie așa? — se necăjea bătrînul mustru. — În oras toate se refac, toate se înnoiesc, numai uzina noastră rămîne schimbătă” Stăpînului uzinei, domnului Bercau, parcă nici nu-i mai păsa de ea. Strungurile se strica, productivitatea scădea, nimeni nu era preocupat să repare utilajul. Se zvonea că patronul își transerese capitalul în străinătate și lucra mină în mină cu americanii. Muncitorii cerură, într-o zi, explicații administrației, dar li se răspunde scurt:

— Statul nu ne dă credite...
Atunci Nicolae se duse la Radu Vasiliu și îi spuse aspru:

Stăpînul republicii — povestire

— M. CEABANIVSKI

surdina loviturile ciocanului cu aburi, care împingea scinteii aurii; mustrul lui se părea însă că mașina striga în azutul întregii lumi: „Decoratie, decorație, decorație!”

Nicolae strîns convulsiv bucața de bronz pe care își îndestăse mîna, o ridică și o trînti cu toată puterea de pămînt. Metalul țipa ascuțit, sfîrșindu-se în bucle.

Muncitorii tineri și bătrîni, li priviră dar Nicolae nu desluși în ochii lor nici împături, nici ironie. Îl priveau cu respect și devotament, și puteau privesc numai cei care cred și iubesc.

— Nicolae a continuat să toace cu zînzii de bronz cu aceleași forme regulate, frumoase ca întodeauna. Peste cițva timp însă se răspîndi prin uzină zvonul că bucele vagoanelor au început să ia foc, că trenurile militare zăbovesc îndelung între stații. Peste o lună, Radu Vasiliu intră din nou în atelierul de turnătorie și se inclină adînc în fața mustrului:

— Ai mîini de aur, domnule Petrescu. Zînziiți dumitale sint minunate! Și în timp ce-ți strîns pe ascum mîna, îi mai spus: — Îți mulțumesc, tovarășe, în numele tuturor muncitorilor

Așa se face că, atunci cînd li ridică jandarmii lui Nicolae nu-l pîrău de loc că nu respectase ordinea vechii sale, pe care pînă nu de mult le considerase sfinte...

Patetică, emoționantă a fost lupta lui Sahia pentru procurarea de cărți, de reviste, de ziare, de orice fel de publicații capabile să-l introducă, fie și pe departe, în taina culturii sovietice. Printre toate bălățile pe care le-a dat aceasta n-a fost de loc cea mai ușoară și nici pe departe cea mai nelămurită. Intr-o țară în care librăriele bibliotecile și chioșcurile de ziare, teatre și cinematografele, universitățile și sălile de conferințe, erau aproape mute asupra capitoliului sovietic începutul oricărui informații era de la a doua mînă germană, franceză sau italiană, Sahia, care, ca orice țînar bacalabreat al școlii burgheze era de la săbîntrezece-șaisprezece ani capabil de a citi în franceză, a învățat vertiginos limba fran-

Chezășia succeselor noastre de viitor

Este știut faptul că țara noastră, care se numără înaintea primelor țări care mai înnoiește din punct de vedere economic din Europa, fusese proclamată cu emfază țară „eminente agricole”, deși nu avea decât o agricultură arhaică de nivel al secolului al XVIII-lea. Situația industrială era și mai precară. În anul 1938, producția de fontă a României nu însuma decât 133.000 de tone, cea de oțel abia 284.000 de tone, iar industria de prelucrare a metalelor era, practic vorbind, inexistentă. În anul celui de al doilea război mondial, 95% din mașinile folosite în țară proveneau din import.

În prezent, la numai 12 ani de la eliberarea patriei noastre de vizele armate sovietice, orînduirea democratică populară a reușit să lichideze această tristă moștenire a trecutului făcînd în România o țară industrial-ăgrară înaintată.

Un rol deosebit în realizarea acestui uriaș salt economic l-a jucat sprînjul tehnicii și material, pe care economia noastră l-a primit necontenit din partea Uniunii Sovietice.

Este evident că, realizarea programului de industrializare a țării elaborat de partid nu putea porni de la învechita bază materială și tehnică moștenită de la burghezie, și aceasta cu atît mai puțin dacă înțelegem seama de ritmul și proporțiile impuse de necesitățile reconstrucției. Dacă, totuși, în mai puțin de un deceniu am reușit să punem bazele unei tehnici și moderne industriei siderurgice, să creăm o industrie constructoare de mașini multilateral dezvoltată, capabilă să facă față unor sarcini tehnice complexe, aceasta se datorează într-o foarte mare măsură sprijinului acordat de Uniunea Sovietică.

Din U. R. S. S. am primit proiectele și documentația tehnică necesară realizării principalelor construcții siderurgice. Bunăoară, întregul proiect al puternicei uzine cocciochimice de la Hunedoara a fost realizat de specialiștii din Harkov. Tot în Uniunea Sovietică au fost elaborate proiectele centralei termoelectrice și a fabricii de azlomerare a mineralelor de la Hunedoara. Documentația sovietică a constituit și constituie un sprijin prețios în alcătuirea unor proiecte importante, realizate de inginerii noștri. Spre exemplu, Institutul de proiectări metalurgice a găsit în literatura și documentația sovietică soluții tehnice ingenioase pentru proiectarea celor două furnale noi de la Hunedoara. Cele mai mari din țară, cit și pentru lucrările de modernizare care urmează să sporească capacitatea de producție a ofelăriei din aceeași localitate.

Documentația tehnică primită din Uniunea Sovietică a adus neprețuite foloase și industriei constructoare de mașini. Astfel, în perioada primului plan cincinal, industria noastră constructoare de mașini a asimilat fabricația a nu mai puțin de 250 tipuri de mașini, aparate și mecanisme perfecționate. Printre acestea se numără strungurile fabricate de uzinele „Iosif Rangheli”-Arad, mașinile de rabotat fabricate de uzinele „Întărirea”-Oradea, unele tipuri de utilaj de construcție fabricate de uzinele „Progresul”-Brăila, tractoarele fabricate de uzinele „Ernst Thälmann”, utilajul petrolifer fabricat de uzinele „I. M. Ploiești” s.a. executate după proiecte sovietice.

O latură de seamă a sprijinului acordat de Uniunea Sovietică dezvoltării industriei noastre metalurgice și constructoare de mașini îl constituie livrările de mașini și utilaj industrial, necesar modernizării și dezvoltării

Ing. TIBERIU ABRİHAN
locuitor al ministerului Metalurgiei și Construcțiilor de Mașini

bazei materiale-tehnice și de producție a acestor ramuri. Numai în perioada 1948 — 1954, nivelul înzestrării tehnice al industriei metalurgice și constructoare de mașini a crescut de 7,3 ori, și aceasta într-o măsură însemnată pe seama livrărilor de utilaj sovietic. Nu există în țară uzină metalurgică sau de prelucrare a metalelor în care să nu înființăm mașinile și utilajele moderne, de înaltă tehnicitate, făcute de talenții constructori de mașini din Moscova, Leningrad, Harkov, Odesa și alte orașe sovietice.

În condițiile actuale de dezvoltare a industriei noastre metalurgice și constructoare de mașini, o deosebită însemnată o au materiile prime ce ne sînt livrate din Uniunea Sovietică. Ajutîndu-ne la crearea unei baze proprii de materii prime (de exemplu furnizîndu-ne utilajul necesar fabricării coșului din cărbune românesc), Uniunea Sovietică ne livrează în același timp mari cantități de astfel de materii, ceea ce ne înlesnește folosirea deplină a capacității de producție a siderurgiei, cit și în întreprinderile de prelucrare a metalelor. O parte însemnată a necesarului de minerale de fier pentru furnalele noastre este acoperită prin livrări de minerale din Krivoroag.

Dar unul din cele mai semnificative aspecte ale sprijinului tehnic-științific pe care ni-l acordă Uniunea Sovietică, îl constituie experiența multilaterală a specialiștilor sovietici pe care aceștia ne-au pus-o la îndemînă. Cu sprijinul acestora a fost pusă la punct tehnologia fabricației utilajului nostru petrolifer pe care, nu de mult, un industriaș american l-a caracterizat ca fiind printre primele din Europa. Tot specialiștii sovietici au fost aceia care ne-au ajutat să introducem în uzinele de tractoare procedeele cărîri prin curenți de înaltă frecvență care, aplicat la tratamentele termice, ridică de cleva ori productivitatea muncii.

În afară de sprijinul dat creării în industria metalurgică și constructoare de mașini a unui aparat de producție propriu, puternic și modern, Uniunea Sovietică ne-a ajutat și în formarea contingentelor de specialiști romîni, capabili să folosească tehnica înaintată. Se cuvine amintit faptul că, în ultimii ani, în instituțele de învățămînt superior din U.R.S.S. au studiat pentru a deveni ingineri metalurgici și constructori de mașini peste 360 de tineri. În același timp, un mare număr de ingineri romîni au fost trimiși în Uniunea Sovietică pentru a se specializa în fabricarea rulmenților, turbinelor, în exploatarea coșurilor ș.a.

Metalurgii și constructorii de mașini din țara noastră sînt recunoscători colegilor sovietici și pentru faptul că au posibilitatea — prin mijlocurile cărîrii tehnice sovietice — să cunoască cele mai noi realizări ale științei și tehnicii și să le aplice în practică.

Toate aceste bogate fapte desprind din realitatea anilor care s-au scurs de la eliberarea patriei noastre, oferă tabloul unei cuprinzătoare colaborări economice.

Principala caracteristică a sprijinului acordat de către Uniunea Sovietică construcției noastre economice, este înalta principialitate, în relațiile economice cu țara noastră, Uniunea Sovietică pornește de la interesele naționale ale Romîniei, de la

dorința ca, pe baza unor schimburi economice reciproce avantajoase, să asigure un avînt economic folositor ambelor părți.

Pășind în al treisprezecelea an de viață liberă, poporul nostru exprimă prietenul său încercat, marele popor sovietic, sincera sa recunoștință.

Oamenii muncii din industria metalurgică și constructoare de mașini sînt convinși că strînsa colaborare economică cu Uniunea Sovietică, sprînjul pe care-l primește din partea acesteia, reprezintă chezașia trainică a unor noi succese în viitor, în interesul înfloririi economiei noastre naționale, al întării forțelor păcii și socializmului.

Izvor de învățăminte prețioase

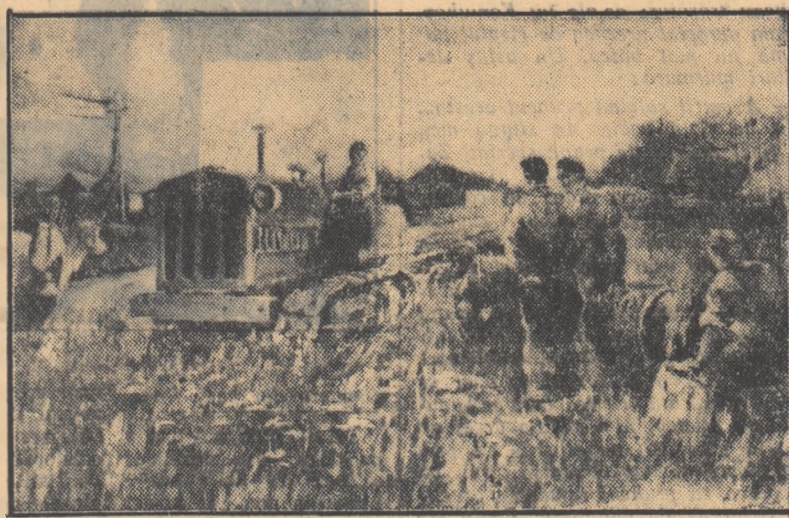
Al doilea Congres al Partidului Muncitoresc Român a trasat sarcini însemnate cu privire la transformarea socialismlui în agricultură. Obiectivul principal în agricultură este creșterea considerabilă a producției agricole-marfă. În primul rînd a celei provenite din sectorul socialist. Pînă la sfîșitul cincinalului trebuie să ajungem la o producție anuală de cel puțin 15.000.000 tone cereale. Aceste sarcini au devenit, în scurtul rîstimp scurs din decembrie 1955, un program de muncă pentru toate organele de partid și de stat, au dat un puternic avînt activității creatoare a maselor largi în opera de construire a socializmului. În primele șapte luni care au urmat Congresului, numărul gospodăriilor agricole colective și al întovărășirilor a crescut cu 3.111, ajunghind la 9.436. Iar suprafața lor agricolă s-a mărit cu aproape o treime. Numărul de familii cuprinse în gospodării colective și întovărășiri a sosit cu 51%.

În actualul plan cincinal sectorul socialist agricol trebuie să se dezvolte în asemenea măsură încît în anul 1960 să fie capabil să furnizeze 60—70% din producția agricolă-marfă. Va crește, de asemenea, considerabil — pe seama extinderii suprafețelor agricole și prin mărirea productivității culturilor — producția agricolă globală.

În îndeplinirea acestor sarcini, — ca și în alte domenii — am primit și primim un sprijin prețios de la prietenii noștri sovietici. Acest sprijin este concretizat în numeroase mașini și produse chimice etc. primite și, mai cu seamă, în bogata experiență a lucrătorilor din agricultura sovietică, pe care aceștia ne-au oferit-o lodeuna ca niște bunii vecini.

Deosebit de rodnic este schimbul intens de delegații între țara noastră și Uniunea Sovietică. Fiecare vizită pe care au făcut-o fie specialiștii sovietici în țara noastră, fie delegațiile agricole romîne în U.R.S.S. a constituit un izvor prețios de învățăminte, dînd un nou avînt agriculturii noastre ce se îndreaptă pe calea socializmului spre belșug.

Prețioase învățăminte ne-au fost prilejuate de recenta vizită a delegației agricole sovietice condusă de tovarășul F. S. Koval, ministru Agriculturii R. S. S. Moldovenești. Străbînd regiunile București, Constanța,

ADRIAN IONESCU

„Se schimbă viața satului”

Ing. PETRE MOLDOVAN
locuitor al ministerului Agriculturii

Cluj, Stalin, Ploiești și Regiunea Autonomă Maghiară, delegația sovietică a vizitat șapte gospodării agricole colective, cinci S.M.T.-uri, două gospodării de stat, trei stațiuni agricole experimentale, precum și Institutul de cercetări agricole și Institutul de cercetări zootehnice. Membrii delegației au participat și la două consfățuri — în București și Orașul Stalin — cu specialiștii și cadre de conducere din agricultură.

În agricultura noastră preferințele se îndreaptă spre pășoaie, secția de zahăr și cartofi, dar avem și mari suprafețe cultivate cu porumb și floarea-soarelui. Cultivarea acestor plante prețioase nu se bucură însă peste tot de atenția cuvenită. Și acest fapt nu este lipsit de urmări. De pildă, în gospodării agricole colective ca cele din Valea Rosie (regiunea București) și Cobadin (regiunea Constanța) — unde porumbul a fost semănat în rînduri obișnuite, iar după răsare nu au mai fost completate gîurile — se obține o producție mai mică cu 10—15 procente. Delegația sovietică a recomandat să dăm toată atenția cultivării cu mijloace mecanizate a prășitoarelor pentru a obține sporuri însemnate de recoltă la porumb și alte plante. Desigur, însăși înțelegerea la timp are o mare importanță. Însă, unele gospodării colective zoresc într-afila muncile de primăvară, încît nu seamănă porumbul în rînduri drepte sau în culburi așezate. În pătrat, și mai tirziu sînt nevoite să folosească mii de brațe de muncă pentru a scoate culturile din buruien, obținînd recolte sub posibilitățile lor. Uneori acestea fac mici economii la lucrările cu tractoarele, pentru ca apoi, spre a salva recolta, să cheltuiască de zece ori mai mult pe efectuarea manuală a unor lucrări suplimentare.

Pentru a fi mai convingători, membrii delegației au făcut o comparație între colhozul „Lenin” din R.S.S. Moldovenească și gospodăria colectivă „Viața nouă” din raionul Tîrgu Mureș. Colhozul „Lenin”, avînd media precipitațiilor anuale de 300 mm, a însemnat porumbul în culburi așezate în pătrat. Avînd, astfel, puțina de a prăși de 4 ori mecanic cele 650 ha cu porumb, colhoznicii au strîns 4.000 kg boabe la hectar. În colhozul „Lenin”, care de regulă obține recolte bogate, din totalul lucrărilor pe teren arabil — 95% se execută cu mijloace mecanizate. La gospodăria colectivă „Viața nouă” însemnarea s-a făcut însă în rînduri obișnuite și, deci, nu s-au putut efectua decît trei prășiri manuale, iar celelalte lucrări au fost executate cu tracțiune animală. Ca urmare, aici, unde media precipitațiilor anuale este de 650 mm, s-a obținut o recoltă de numai 3.400 kg porumb la hectar.

Cauza nu este numai nepăsarea față de metodele agrotehnice noi și de mecanizare, nu numai lipsa de chibzuială gospodărească a conducătorilor gospodării colective. Multe din S.M.T.-uri, ca cel din raionul Tîrgu Mureș, se mulțumesc să efectueze pur și simplu lucrările ce li se cer și nu luptă pentru a introduce noi sortimente de lucrări.

Pe viitor, au arătat membrii delegației, va trebui să facem mult mai multe eforturi pentru combaterea necrederei față de știința agrotehnică și față de mecanizare, încă destul de răspîndită în unele părți ale țării. Dar pentru aceasta, nu sînt de ajuns numai acțiunile agitatorice duse de mecanizatori în rîndurile țărănimii. Pentru a obține rezultatele dorite este necesar să ridicăm calitatea lucrărilor efectuate de stațiunile de mașini și tractoare. Cu atît mai ușor li convînge pe colectivisți și pe țărani care și lucrează pămîntul individual, să folosească tractoarele și mașinile

In întîmpinarea Decadei artei și literaturii ucrainene

Bicaz - Dneproghes

Două hidrocentrale. Una se construiește pe Bistrița, cealaltă funcționează în Ucraina Sovietică, pe Nipru. Le despart sute de kilometri și pamenii de la cele două construcții, vestitoare ale unor zori noi, nu și-au vorbit niciodată. Și iată că, peste cîteva zile, ei se vor întîlni. La 2 septembrie, în cadrul Decadei literaturii și artei ucrainene, la Bicaz se va prezenta un program artistic-cultural destinat colectivului hidrocentral Dneproghes. Programul va fi înregistrat pe bandă de magnetofon și trimis departe în Ucraina, toamă pe Nipru.

Pentru acest eveniment deosebit, alături de constructorii de la Bicaz, se pregătesc zeci de echipe artistice. În regiunea Bacău a început un adevărat concurs.

Prin feresirele Casei de cultură din Piatra Neamț răzbat vocele corșilor. Melodia lui M. Kostelki „Cîntecul tineriei” se umdește cînd lin, cînd lumtulos amintind parcă de elanul nestăvilii al tineriei.

Peste o oră va sosi la Casa de cultură și orchestra populară „Bistrița”. Orchestra pregătește în vederea programului de la Bicaz melodia „Struguri s-au copleșit”, a compozitorului G. Malboroda.

La acest concurs participă și trei echipe de dansuri din Tîrgul Neamț. Membrii echipei de la întreprinderea de transporturi auto pregătesc dansul ucrainean „Gopak”, dansatorii aniu-tori de la U.R.G.C. — „Porumbița”, iar cei din echipa Casei de cultură dansul „Vesnianka”. Fiecare din aceste trei echipe artistice doarește să se producă în cadrul programului dedicat colectivului hidrocentral Dneproghes. Dar acolo, la Bicaz, vor merge numai cei mai buni.

Întreaga regiune Bacău se pregătește să sărbătorească Decada literaturii și artei ucrainene. Un loc de frunte în pregătiri îl ocupă însă manifestarea programată pentru ziua de 2 septembrie a Bicaz.

E. DAN

„Prin Ucraina Sovietică”

Acordurile tulburătoare ale Simfoniei a patra de Cealiovski răsună din ce în ce mai încet, conținîndu-se parcă cu imensitatea bolșii înstelate cerului, în timp ce o voce puternică de bariton anunță: Transmitem emiuniunea specială „Prin Ucraina Sovietică”. Crainicul vorbește despre bucuria și lupta poporului ucrainean în anii de dinaintea Revoluției din Octombrie, despre viața de azi a Ucrainei, despre faptele mărețe ale poporului ucrainean care, alături de celelalte popoare ale Uniunii Sovietice, construiește comunizmul.

Reporajul este ilustrat de imagini colorate, proiectate pe un ecran. Rînd pe rînd, prin fața ascultătorilor se perindă construcțiile impunătoare ale uzinelor metalurgice din orașele Vorosilovsk și Dneprodzerjinsk, uzinele constructoare de mașini din Dnepropetrovsk și Harkov.

Locul simfoniei lui Cealiovski este luat acum de o vechi cîntec popular — polca ucraineană — și vocea domoală a crainicului evocă frumusețea nemărginitelor cîmpii de peste Nipru cu aurul holdelor undînd în bătaia vîntului, bogăția colhozurilor

care au adus bunăstarea și fericirea în casa țărănilor ucraineni.

Dar, în Ucraina Sovietică există și o renunată industrie ușoară, producătoare de bunuri de larg consum, conținînd vorbitorul. Fabrica de încălțămînt nr. 4 din Kiev, combinatul de leșuturi de mătase din Darnița, fabrica de instrumente muzicale din Cernigov, artelurile meșteșugărești din regiunea Stanislav și alte imagini ilustrează expunerea, înființîndă reală-reia poporului ucrainean în acest domeniu.

Emisiunea se încheie printr-o prezentare a literaturii și artei ucrainene bogat ilustrată cu fotografii înființînd viața și creația scriitorilor, poetilor și artiștilor ucraineni care, alături de întregul popor luptă pentru înflorirea patriei lor dragi.

„Prin Ucraina Sovietică”, repertoriu literar-muzical pe care vi l-am prezentat mai sus, nu a avut încă loc. El va fi prezentat publicului din Tg. Mureș în cîntea Decadei literaturii și artei ucrainene, în ziua de 26 august.

F. SAVA

Pregătiri în regiunea Pitești

Orchestra își strunește coardele și, deodată, întreaga sală e inundată de melodia vîjeloasă a „gopakului”. În jurul ei, pe fața ascultătorilor se avîntă spre mijlocul scenei formă de cerc, apoi fețele prînd să se rotească cu mișcări grațioase în jurul ficălor...

Săltărețul „gopak” se numără printre noile dansuri cu care echipa Casei de cultură din Pitești și-a îmbogățit repertoriul în vederea spectacolelor prilejuate de sărbătorirea Decadei literaturii și artei ucrainene.

Pentru a face cunoscute spectatorilor frumusețea dansurilor și muzicii ucrainene, comortele literaturii poporului prieten și vecin, numeroase formațiuni artistice de profesioniști și amatori din cuprinsul regiunii Pitești, colectivele caselor de cultură și ale bibliotecilor, fac intense pregătiri.

La cîminul cultural din comuna Bascov, echipa de teatru repetă cîteva scene din piesa „Revizorul” de N. V. Gogol, pe care le va prezenta în cadrul unei șezători literare-ghic-

toare, consacrată scriitorilor ucraineni.

La Pitești, colectivul stației de radioamplificare a orașului organizează cu concursul actorilor de la Teatrul de stat o emisiune de teatru la microfon, în cadrul căreia vor fi prezentate piese ale dramaturgilor ucraineni.

În multe întreprinderi ale regiunii Pitești, sărbătorirea Decadei literaturii și artei ucrainene va constitui un prilej de prezentare a vieții culturale din întreprinderile R.S.S. Ucrainene.

Colectivul minei Pescăreasa pregătește astfel o închinătoare minierilor din Dobass, iar muncitorii întreprinderii „Vasile Tudose” organizează o adunare festivă în cadrul căreia vor discuta despre activitatea culturală în uzinele constructoare de mașini din Harkov, Dnepropetrovsk și Novokramatorsk.

Prețindînd, în întreprindere, instituțiile, satele regiunii Pitești, manifestările Decadei sînt așteptate cu nerăbdare.

M. COSMETATOS

O delegație A.R.L.U.S. a plecat în U.R.S.S.

Marți, 21 august, a părăsit Capitala, plecînd în Uniunea Sovietică o delegație de activiști ai A.R.L.U.S.-ului. Din delegație fac parte tov. C. Paraschivescu-Bălăceanu, președintele Asociației Jurștilor din R.P.R., și președintele al consiliului regional A.R.L.U.S. București — conducătorul delegației, Ion Moraru, secretar adjunct al Consiliului General A.R.L.U.S., președinții consiliilor

A.R.L.U.S. ale regiunilor Autonome Maghiară și Ploiești, secretarii consiliilor regionale Cluj și Galați și activiști ai Consiliului General A.R.L.U.S. La invitația Asociației Unionale pentru legăturile culturale cu strălănătatea — VOKS, membrii delegației A.R.L.U.S. vor lua parte la manifestările organizate în U.R.S.S. cu prilejul celei de a 12-a aniversări a eliberării patriei noastre.

CAMILIAN DEMETRESCU

